Белорусский государственный университет

Филологический факультет

Кафедра теоретического и славянского языкознания

Аннотация к дипломной работе

“Лексические особенности евангельских текстов в переводах на русский и украинский языки”

Карпович Надежда Александровна
Руководитель Кожинова Алла Андреевна

2014 год

РЭФЕРАТ

Карповіч Надзея Аляксандраўна

Лексічныя асаблівасці евангельскіх тэкстаў у перекладах на рускую і ўкраінскую мову

Ключавыя словы: ПРЫПАВЕСЦІ ІСУСА ХРЫСТА. ЛЕКСІЧНЫЯ І ЛЕКСІКА-ГРАМАТЫЧНЫЯ ТРАНСФАРМАЦЫІ, УКРАІНСКАЯ І РУСКАЯ МОВЫ, ГРЭЦКІ МАНУСКРЫПТ, ПЕРАКЛАДЫ: СІНАДАЛЬНЫ, “РАДАСНАЯ НАВІНА”, І. АГІЕНКА, Р. ТУРКАНЯКА.

Мэта даследвання: вывучэнне лексічных і лексіка-граматычных трансфармацый у евангельскіх тэкстах на прыкладзе прыпавесцяў Ісуса Хрыста ў перакладах на рускую і ўкраінскую мовы.

Метады даследвання: падчас даследавання работы былі выкарыстаны наступныя метады: аналітычны, параўнальны, лагічны, апісальны, класіфікацыйны.

Атрыманыя вынікі і іх навізна. Металагічную аснову нашай працы складаюць даследванні ў галіне перакладазнаўчых трансфармацый (В.Н. Камісараў, Я.Й. Рэцкер). У дадзенай працы былі даследаваны лексічныя і лексіка-граматычныя адзінкі, якія былі вылучаныя з евангельскіх тэкстаў, у перакладзе на рускую і ўкраінскую мовы. Пры адборы мы абапіраліся на параўнальны метад даследвання і аддавалі перавагу адзінкам, якія выклікалі цяжкасці пры перакладзе ці ў працэсе інтэрпрэтацыі (экзегетыкі). Таксама мы ўлічвалі гістарычныя і культурныя асаблівасці як перакладаў, гэтак і арыгіналу.

Навізна працы заключаецца ў комплексным падыходзе да класіфікацыі і сістэматызацыі лексічных і лексіка-граматычных адзінак, вылучаных з евангельскіх тэкстаў (на прыкладзе прыпавесцяў Ісуса Хрыста) у перакладзе на рускую мову: сінадальны і “Радасная навіна”, – і ўкраінскую мову: пераклад Новага Запавету Рафаіла Турканякі і пераклад Бібліі Івана Агіенкі.

Рэкамендацыі па выкарыстанні. Вынікі дадзенай працы могуць быць выкарыстаныя ў лінгвістыцы (лексікалогія, семантыка), перакладазнаўстве (праблематыка класіфікацыі і лексіка-граматычных трансфармацый Святога Пісання), багаслоўі (экзэгетыка).

Галіна выкарыстання: лінгвістыка, тэорыя і практыка перакладу, экзэгетыка.

РЕФЕРАТ

Карпович Надежда Александровна

Лексические особенности евангельских текстов в переводах на русский и украинский языки

Ключевые слова: ПРИТЧИ ИИСУСА ХРИСТА, ЛЕКСИЧЕСКИЕ И ЛЕКСИКО-ГРАММАТИЧЕСКИЕ ТРАНСФОРМАЦИИ, УКРАИНСКИЙ И РУССКИЙ ЯЗЫКИ, ГРЕЧЕСКИЙ МАНУСКРИПТ, ПЕРЕВОДЫ: СИНОДАЛЬНЫЙ, «РАДОСТНАЯ ВЕСТЬ», И. ОГИЕНКО, Р. ТУРКОНЯКА

Цель исследования: изучение лексических и лексико-грамматических трансформаций в евангельских текстах на примере притч Иисуса Христа в переводах на русский и украинский языки.

Методы исследования: в ходе исследования данной работы были использованы следующие методы: аналитический, сравнительный, логический, описательный, классификационный.

Полученные результаты и их новизна. Методологическую основу нашей работы составляют исследования в области переводческих трансформаций (В.Н. Комиссаров, Я.И. Рецкер). В данной работе были исследованы лексические и лексико-грамматические единицы, взятые из евангельских текстов, в переводе на русский и украинский языки. При отборе мы опирались на сравнительный метод исследования и отдавали предпочтение единицам, которые вызывали сложность в переводе или в процессе интерпретации (экзегетики). Мы также учитывали исторические и культурные особенности, как переводов, так и оригинала.

Новизна работы заключается в комплексном подходе к классификации и систематизации лексических и лексико-грамматических единиц, взятых из евангельских текстов (на примере притч Иисуса Христа) в переводах на русский язык: синодальный и «Радостная весть» и украинский язык: перевод Нового Завета Рафаила Турконяки и перевод Библии Ивана Огиенка.

Рекомендации по использованию. Результаты данной работы могут найти применение в лингвистике (лексикология, семантика), переводоведении (проблематика классификации лексических и лексико-грамматических трансформаций Священного Писания), богословии (экзегетика).

Область использования: лингвистика, теория и практика перевода, экзегетика.

ABSTRACT

Karpovich Nadzeja

Lexical features of Gospel texts in Russian and Ukrainian translations

Key words: THE PARABLES OF JESUS CHRIST, LEXICAL TRANSFORMATION, LEXICAL AND GRAMMATICAL TRANSFORMATION, UKRAINIAN LANGUAGE, RUSSIAN LANGUAGE, GREEK MANUSCRIPTS, TRANSLATIONS, SYNODAL

The purpose of the work is to study lexical, lexical and grammatical transformations in the Gospel texts on the material of the parables of Jesus Christ translated into Russian and Ukrainian.

Research methods: In this work we used the following methods: analytical, comparative, descriptive and the method of classification.

Obtained results and their novelty. The methodological basis of our work is the research in the area of translational transformations (V.N. Komissarov, J.I. Retsker). In our work we examined lexical and lexical and grammatical units, which were taken from the Gospel texts, and then were translated into Russian and Ukrainian languages. In the process of selection, we used the comparative method of research and preferred the units, which caused difficulties in translation or in interpretation (exegesis). We also took into account the historical and cultural features of both the translation and the original.

The novelty of this work lies in an integrated approach to the classification and systematization of lexical, lexical and grammatical units of Gospel texts (for example, the parables of Jesus Christ) in Russian translations: synodal and "Good Tidings " and the Ukrainian language: Raphael Turkonyaki's translation of the New Testament and Ivan Ogienko's translation of the Bible.

Recommendations for use. The results of this work can be used in linguistics (lexicology, semantics), translation study (the problem of classification of lexical, lexical and grammatical transformations of Scripture), theology (exegesis).

Field of use: linguistics, theory and practice of translation, exegesis.

Keywords: PARABLE OF JESUS CHRIST , lexical and lexical and grammatical TRANSFORMATION, AND UKRAINIAN RUSSIAN LANGUAGES Greek manuscripts TRANSFERS : synodal " glad tidings" , I. Ogienko , R. TURKONYAKA

Objective: to study lexical and lexical and grammatical transformations in the Gospel texts for example the parables of Jesus Christ translated into Russian and Ukrainian languages .

Methods: The study in this work were used the following methods : analytical, comparative , logical and descriptive classification .

The results obtained and their novelty . Methodological basis of our work up research in translational transformations (VN Komissarov, Frenkel Retsker) . In this work were studied lexical and lexical-grammatical units taken from the Gospel texts , translated into Russian and Ukrainian languages . In the selection , we relied on the comparative method of research and preferred units , which caused difficulty in translation or in the process of interpretation (exegesis) . We also take into account the historical and cultural features such as translation and the original.

The novelty of this work is an integrated approach to classification and systematization of lexical and lexical and grammatical units taken from the Gospel texts (for example, the parables of Jesus Christ) in Russian translations : King James and the " Good News " and the Ukrainian language: translation of the New Testament and Raphael Turkonyaki bible Ivan Ogienko .

Recommendations for use. The results of this work can be used in linguistics (lexicology , semantics) , translation (lexical and classification problems of lexical and grammatical transformations of Scripture) , theology (exegesis) .

Scope: linguistics , theory and practice of translation , exegesis .